

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.107/2016/4.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Pethőné dr. Kovács Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

) II. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Bányai Judit ügyvéd

Az alperesek: . rendű

Zrt. II. rendű

Az alperesek képviselője: Dr. Sebők Imre Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Sebők Imre ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: I-II. rendű felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Törvényszék 46.Pf.637.243/2015/3. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Budapesti XX., XXI.
és XXIII. Kerületi Bíróság 18.P.XXI.20.802/2014/26. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 800.000 (nyolcszázezer) Ft
felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2010. február 22-én az L Kft. (a továbbiakban: kft.) - amelynek ebben az időpontban a felperesek a tagjai, és ügyvezetői voltak - az I. rendű alperessel kisvállalkozói folyószámla-hitelszerződést kötött 8.000.000 Ft hitelkeret rendelkezésre tartására. E szerződésben rögzítették: a hitelfelvevőnek az I. rendű alperes felé keletkező kötelezettségei biztosítékaul I-II. rendű felperesek készfizető kezességvállalási szerződése, valamint az I-II. rendű alperesek közötti készfizető kezességvállalási szerződés szolgált. A hitelszerződés 1. számú mellékletében a hitelfelvevő és az I. rendű alperes kijelentették, hogy készfizető kezességvállalási kérelemmel fordulnak a II. rendű alperes felé a szerződésből eredő kötelezettség visszafizetésének biztosítékaként, a kért kezességvállalás mértéke 80 %.

- [2] 2010. február 25-én a II. rendű alperes az I. rendű alperes felé a kft-vel megkötött kisvállalkozói folyószámla-hitelszerződésből eredő tartozás megfizetésére készfizető kezességet vállalt, amelynek mértékét 80 %-ban határozták meg.
- [3] A kft. a szerződés lejártakor a hitelkeret összeget nem fizette vissza. 2012. április 11-én a II. rendű alperes - a kezesi szerződése alapján - 6.621.896 Ft-ot utalt át az I. rendű alperesnek. 2012. május 16-án a II. rendű alperes felszólította a felpereseket, hogy fizessék meg neki a fenti összeget. 2012. július 4-én az I. rendű alperes felszólította a felpereseket 8.000.000 Ft tőketartozás és járulékai megfizetésére. 2012. július 27-én az I-II. rendű alperesek arról tájékoztatták az I. rendű felperest, mint a kft. képviselőjét, hogy a II. rendű alperes teljesített az I. rendű felperes felé, ezért a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján ő jogosult a tartozás általa kifizetett részét a felperesektől követelni.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [4] A felperesek keresetükben a hitelszerződés érvénytelenségének megállapítását kérték a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés b) pontja és 203. § (6) bekezdése, valamint a Ptk. 210. § (4) bekezdése alapján. Arra hivatkoztak, hogy a kezességvállalás mértéke tekintetében megtévesztette őket az I. rendű alperes, mivel ők abban a tudatban kötötték meg a szerződést, hogy a kezességvállalás a felperesek és a II. rendű alperes között 20-80 %-ban oszlik meg. Állították azt is, hogy a hitelszerződés és a kezességvállalási szerződésük készfizető kezességvállalásról szóló része a Ptk. 209/A. §-a szerinti tisztességtelen kikötést tartalmaz.
- [5] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a felperesek a II. rendű alperes 2012. május 16-i felszólító leveléből már tudomást szerezhettek a II. rendű alperes követeléséről, ehhez képest a jelen per megindítására csak 2014. március 14-én került sor. Ez alapján a Ptk. 236. § (1) bekezdés szerinti megtámadási határidő után nyújtották be ezen kereseti kérelmüket. Az elsőfokú bíróság szerint a peranyagból megállapítható volt, hogy a felperesek által tisztességtelennek tartott szerződési feltételeket a felek egyedileg megtárgyalták, így azok tisztességtelensége nem vizsgálható. Utalt arra is: a perbeli hitelszerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja nem alkalmazható. A Hpt. 203. § (6) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség esetleges megszegése a szerződést nem teszi érvénytelenné.

- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a megtévesztési okról a felperesek legkésőbb 2012. május 16-án tudomást szereztek, amikor a II. rendű alperes levélben tájékoztatta őket az I. rendű alperes igényének részbeni kielégítéséről és a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján a felperesekkel szembeni követeléséről. Annak, hogy a felperesek ehhez képest mikor vonták le a tudomásukra jutott tényből azt a következtetést, hogy készfizető kezesként helyt kell állniuk az I. rendű alperes követelésének teljes összegéért, nincs jelentősége: a tudomásszerzésnek az a nap minősül, amikor a szerződő fél a megtévesztés alapjául szolgáló tényekről és körülményekről tudomást szerez, nem pedig az a nap, amikor ezekből megfelelő következtetésre jut.
- [8] A másodfokú bíróság szerint a készfizető kezes szükségességéről szóló szerződési rendelkezéseket a felek egyedileg megtárgyalták, ez pedig kizárja, hogy azok általános szerződési feltételnek minősüljenek, és így tisztességtelenségüket a bíróság vizsgálja. A másodfokú bíróság egyetértett azzal is, hogy a perbeli szerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek, ez alapján a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja nem alkalmazható. A 203. § (6) bekezdésének sérelme pedig nem eredményezheti a szerződés érvénytelenségét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetüknek helytadó határozat meghozatalát kérték. Állították, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon állapították meg a tényállást, mivel a felperesek a kezességvállalási szerződés megkötésekor egyértelműen abban a tudatban voltak, hogy a II. rendű alperes kezességvállalása alapján az ő kezességvállalásuk csak a követelés 20 %-ára terjed ki. Hivatkoztak arra is, hogy a tévedésről való tudomásszerzésnél nem mellőzhető, hogy az mikor válik tudottá. A jogérvényesítésnek nem lehet korlátja az, hogy a felperesek csak később lettek tisztában azzal, hogy készfizető kezesség címén nemcsak a követelés 20 %-ért felelnek. Nem volt az sem ismert a felperesek számára, hogy a II. rendű alperes teljesítésével a követelés érvényesítése is a II. rendű alperesre száll át. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet a Ptk. 685. § e) pontjába is ütközik, mivel a hitelszerződés fogyasztói szerződésnek minősül. Végül arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Hpt. 203. § (6) bekezdésébe ütközik, az eljáró bíróságok jogszabálysértő módon mellőzték a magatartási kódexről történő tájékoztatás hiányából eredő következtetések levonását. E körben is fogyasztói minőségükre hivatkoztak.
- [10] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.
- [12] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben állították, hogy az eljárás bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon állapították meg a tényállást a perbeli szerződések megkötésekor a felpereseknek a kezességvállalásuk terjedelmére adott tájékoztatásra vonatkozóan. A Kúria utal arra: a jogerős ítélet a megtévesztésre alapított kereseti jogcímet azért utasította el, mert arra a felperesek a Ptk-ban előírt határidő lejártát követően hivatkoztak. A Kúria egyetért az eljárás bíróságokkal abban, hogy a felperesek legkésőbb a II. rendű alperes 2012. május 16-ai felszólító leveléből tudomást szereztek arról, hogy készfizető kezességvállalásuk nem az általuk vélt 20%-os terjedelmű. A keresetindításra előírt határidő ettől az időponttól számít, a nemvitásan ezen időpont után benyújtott kereseti kérelmüket a bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el.
- [13] A Kúria abban is egyetért az eljárás bíróságokkal, hogy a perbeli hitel, illetve kezességvállalási szerződések nem minősülnek a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek. A Kúria vonatkozó joggyakorlata értelmében (BH 2016. 89.), amennyiben egy gazdasági társaság saját tevékenységének működtetése érdekében köt kölcsönszerződést, az nem minősülhet fogyasztói jogviszonynak. A felperesek a szerződések megkötésekor a kft. tagjai, illetve ügyvezetői voltak, akik éppen ezen feladataik ellátása körében, a kft. működtetése érdekében vállalták a kezesi kötelezettséget. Ilyen esetben a kezesi szerződés sem minősül fogyasztóinak (ugyanerre a végkövetkeztetésre jutott az Európai Unió Bírósága is a C-74/15. sz. Dumitru Tarcău ügyben 2015. november 19-én hozott végzésében). A Kúria megjegyzi: a Hpt. 213. §-ának hatálya nem fogyasztói szerződésekre vonatkozik, hanem azt fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés esetén kell alkalmazni. A perbeli szerződés azonban ez utóbbiaknak sem minősül.
- [14] A felperesek keresetükben a Hpt. 203. § (6) bekezdésére a perbeli szerződések érvénytelensége körében hivatkoztak. E körben a felperesek felülvizsgálati kérelmükben azt adták elő, hogy a hivatkozott jogszabályban meghatározott kötelezettség célja a fogyasztó tájékoztatása. Tekintettel arra, hogy a felperesek és az I. rendű alperes között a korábban kifejtettekre tekintettel nem jött létre fogyasztói jogviszony a fenti érvelésük nem helytálló.
- [15] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [16] A felülvizsgálati eljárásban az alpereseknek – igazolt – költsége nem merült fel, ezért arról a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése

szerint irányadó Pp. 79. § (1) bekezdése alapján nem határozott. A felperesek személyes költségmentessége miatt a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[17] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2016. szeptember 27.

Dr. Veekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró